

NIEUW

Zinkende eilandjes

Voor de nieuwe VPRO-serie *Tussen de Amerika's* ging Stef Biemans terug naar Midden-Amerika, waar hij jarenlang woonde en werkte. In de eerste aflevering bezoekt hij de San Blas-archipel voor de Panamese kust.

In het Caribische kustgebied van Panama liggen 378 paradijselijke eilandjes, waarvan er zo'n vijftig worden bewoond: de San Blas-archipel. Hoeveel daarvan over vijftig jaar nog bestaan, is de vraag. Door het stijgen van de zeewaterspiegel dreigen de meeste te verdwijnen. In de eerste aflevering praat Stef Biemans met de eilandbewoners over het noodlot dat hen te wachten staat. "Het is een heel bijzonder gebied", vertelt hij. "Eeuwen geleden vestigde zich hier het Kuna-volk dat uit Colombia moest vluchten voor de

Spaanse veroveraars. Het is een van de best bewaarde inheemse culturen van Latijns-Amerika."

Harmonie

De Kuna-indianen, die in 1925 zelfbeschikking kregen, zijn een autonoom volk met een eigen vlag, wetgeving en bestuur. Ze hebben sterke tradities en bijzondere denkbeelden. "Ze denken heel vrij over homo-seksualiteit en leven in harmonie met de natuur. Tot voor kort betaalden ze met kokosnoten. En als een familielid werkt, mag niemand in de hangmat liggen."

De Kuna schermen zich af voor investeerders van buiten en slechts op een paar eilandjes zijn toeristen welkom. Die moeten zich aan hun regels houden. Omdat ze zelf nog op de traditio-nale manier vissen, mogen die bijvoorbeeld zo diep duiken als de lucht in hun longen toelaat.

Toekomst

Veel eilandbewoners beseffen nog altijd niet dat hun leven ingrijpend gaat veranderen. Daarom liet Biemans een paar wijze mannen van de gemeenschap een bericht daarover

inspreken op een dictafoon waarmee hij langs andere eilanden ging. "Toen viel bij sommigen het kwartje. Wat vooral zo schrijnend is: zelf hebben ze totaal geen schuld aan de zeespiegelstijging, want zij vervuilen niet. Dat doen wij in Europa en de VS met onze industrieën. Ze zijn de dupe van onze manier van leven, terwijl wij hen juist als voorbeeld zouden moeten nemen."

Tussen de Amerika's
REPORTAGESERIE
20.20 • NPO 2 (VPRO)